

Indeks potrošačkih cijena (CPI) *Decembar 2014. godine*

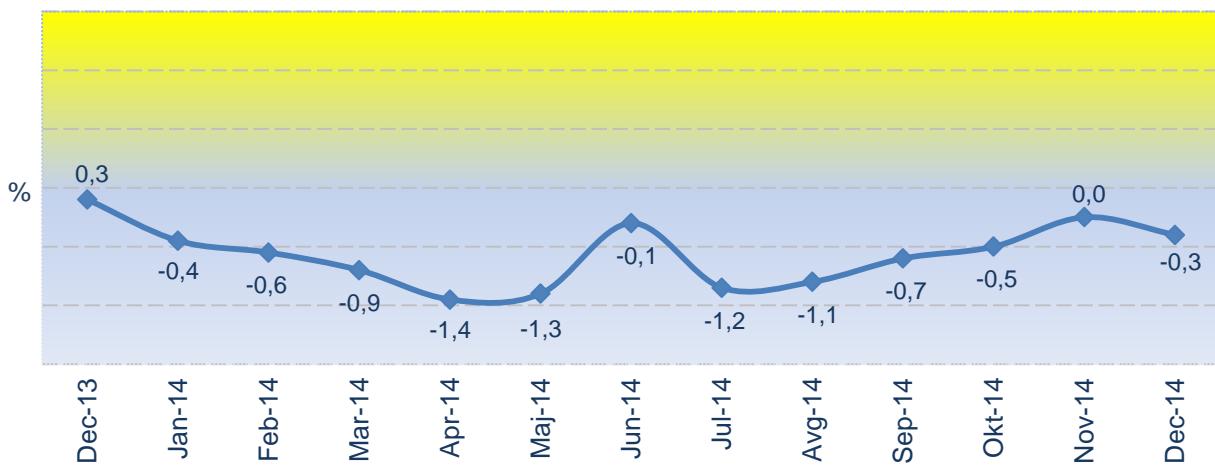
Mjesečna deflacija u decembru iznosila -0,4%

Mjesečna deflacija u decembru, mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je -0,4%, dok su potrošačke cijene u odnosu na isti mjesec prethodne godine bile u prosjeku niže za -0,3%. Najveći uticaj na mjesečnu stopu deflacija imali su pad cijena: goriva i maziva; voća; mesa; namještaja i pokućstva; odjeće. Potrošačke cijene u periodu januar-decembar 2014. godine u odnosu na isti period prethodne godine bile su u prosjeku niže za -0,7%.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni pad cijena zabilježen je u grupama: Prevoz (-2,7%); Pokućstvo i rutinsko održavanje stana (-0,4%); Hrana i bezalkoholna pića (-0,2%); Odjeća i obuća (-0,2%); Rekreacija i kultura (-0,1%), dok je rast cijena zabilježen u grupama: Hoteli i restorani (+0,5%); Zdravlje (+0,1%). Cijene u grupama: Alkoholna pića i duvan; Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva; Komunikacije; Obrazovanje; Ostali proizvodi i usluge su ostale na nivou cijena iz prethodnog mjeseca.

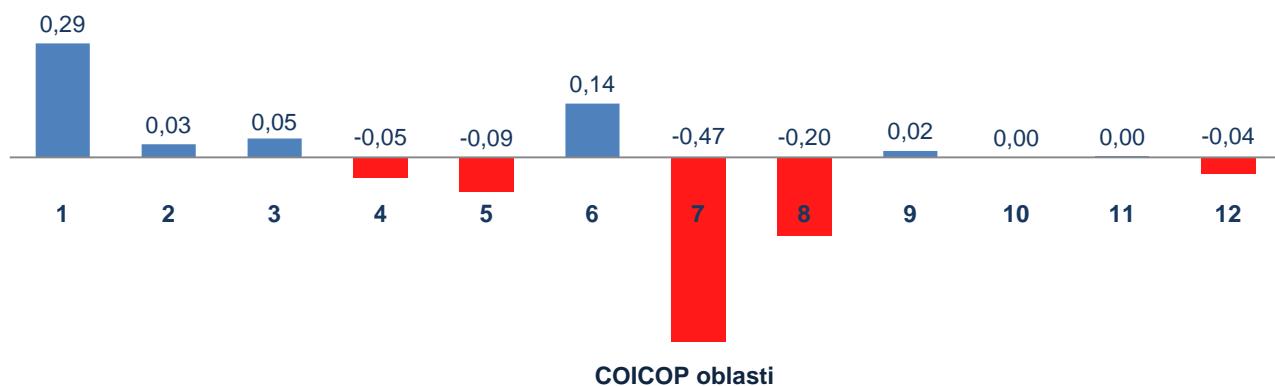
Pozitivne godišnje stope inflacije u decembru zabilježene su u grupama: Zdravlje (+3,6%); Alkoholna pića i duvan (+0,9%); Hrana i bezalkoholna pića (+0,8%); Odjeća i obuća (+0,7%); Rekreacija i kultura (+0,6%); Hoteli i restorani (+0,1%), dok su negativne godišnje stope inflacije zabilježene u grupama: Prevoz (-4,7%); Komunikacije (-3,5%); Pokućstvo i rutinsko održavanje stana (-1,9%); Ostali proizvodi i usluge (-1,0%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (-0,3%).

**Grafik 1. Indeks potrošačkih cijena (CPI),
godišnje stope inflacije**

Tabela 1. Stope inflacije mjerene indeksom potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi %	Dec 2014 Ø 2013	Dec 2014 Nov 2014	Dec 2014 Dec 2013	Jan-Dec 2014 Jan-Dec 2013
00	CPI - ukupno	1000,0	-1,0	-0,4	-0,3	-0,7
01	Hrana i bezalkoholna pića	386,4	-2,1	-0,2	0,8	-1,4
02	Alkoholna pića i duvan	37,9	4,2	0,0	0,9	3,8
03	Odjeća i obuća	70,7	2,9	-0,2	0,7	-0,5
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	153,1	1,2	0,0	-0,3	0,1
05	Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	46,9	-1,6	-0,4	-1,9	-1,1
06	Zdravlje	38,2	4,0	0,1	3,6	2,3
07	Prevoz	101,0	-5,3	-2,7	-4,7	-0,9
08	Komunikacije	57,1	-3,2	0,0	-3,5	-3,8
09	Rekreacija i kultura	27,2	-1,5	-0,1	0,6	-2,6
10	Obrazovanje	15,7	0,0	0,0	0,0	0,0
11	Hoteli i restorani	23,0	-1,4	0,5	0,1	0,6
12	Ostali proizvodi i usluge	42,8	-0,5	0,0	-1,0	0,4

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), dec. 2014.

Tabela 2. Grupe koje su najznačajnije uticale na mješevnu stopu inflacije, dec. 2014.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi %	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0117	Povrće	38,4	1,1	0,04
1120	Usluge smještaja	5,7	2,2	0,01
0118	Šećer, džem, med, čokolada i konditorski proizvodi	18,2	0,6	0,01
0115	Ulja i masti	16,3	0,6	0,01
0114	Mlijeko, sir i jaja	84,3	0,1	0,01
0321/2	Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	30,8	-0,2	-0,01
0520	Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	3,6	-2,1	-0,01
0312	Odjeća	39,3	-0,2	-0,01
0511	Namještaj i pokućstvo	9,5	-1,0	-0,01
0112	Meso	104,6	-0,7	-0,07
0116	Voće	22,5	-4,1	-0,09
0722	Gorivo i mazivo	51,0	-5,6	-0,28

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, dec. 2014.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi %	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0111	Hljeb i žitarice	61,7	4,3	0,27
0117	Povrće	38,4	2,9	0,11
0611	Farmaceutski proizvodi	23,8	4,3	0,10
0732	Prevoz putnika drumom	18,9	5,1	0,10
0411/2	Stvarne rente	13,2	6,9	0,09
0312	Odjeća	39,3	1,7	0,07
0116	Voće	22,5	2,7	0,06
0114	Mlijeko, sir i jaja	84,3	0,7	0,05
0951	Knjige	5,5	9,4	0,05
0321/2	Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	30,8	-0,5	-0,02
0562	Usluge plaćanja osoblja i kućne usluge	1,9	-8,6	-0,02
0942	Usluge kulture	3,5	-7,7	-0,03
0122	Mineralna voda, bezalkoholna pića, voćni i povrćni sokovi	12,5	-2,6	-0,03
0520	Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	3,6	-11,5	-0,04
1212/3	Električni aparati za ličnu njegu i ostali proizvodi i aparati za ličnu njegu	24,1	-1,9	-0,04
0451	Električna energija	71,6	-2,3	-0,17
0115	Ulja i masti	16,3	-11,7	-0,19
082/30	Telefonska i telefaks oprema, telefonske i telefaks usluge	56,8	-3,5	-0,20
0722	Gorivo i mazivo	51,0	-11,1	-0,57

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Indeksi potrošačkih cijena (CPI) su najvažniji kratkoročni indikatori i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009. godine koriste se kao *zvanična mjera inflacije* u Crnoj Gori.

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, te penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Indeks potrošačkih cijena se definije kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Podaci se objavljaju 15-tog u mjesecu za prethodni mjesec na našem web sajtu www.monstat.org

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data podgrupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0,5% ($10 \times 0,5\% = 0,5\%$ - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene ljekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0,06% ($12 \times 0,5\% = 0,06\%$ - pošto je učešće ljekova u ukupnim troškovima 0,5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:
Miroslav PEJOVIĆ
Tel. +382-20-230 805
contact@monstat.org